Lk 11, 5-13: O vyslyšení proseb (neděle Rogate)

Autor přípravy

Dagmar Hrubantová

1. První reakce
• já bych s takovou prosbou asi ani k příteli nešla
• dá se Pán Bůh umluvit, umořit prosbami?
• Bůh přeci neodpovídá pokaždé, když prosím, co s tím, když se zdá, že neslyší?
• proč si občas myslíme, že zlé je od Boha, když nás by ani nenapadlo nějak ublížit svým dětem? Být Božím dítětem, to přeci má svou váhu.

2. Text
2.1. Poznámky k některým výrazům
v. 5-8: má dubletu – Lk 18, 1-8
v. 7: neobtěžuj mne – kraličtí překládají: nečiň mi nevole
v. 8: pravím vám uvozuje něco důležitého, co se chystá Ježíš říci, podobně je to i ve v. 9.
neodbytnost - kraličtí překládají: nezbednost
v. 9: pasivum – opisuje se tak nevyslovené Boží jméno, Bůh dává…
v. 11: kraličtí stejně jako Mt 7,9 přidávají ještě kámen a chléb
v.12: škorpion – nejnebezpečnější zvíře, prudce jedovatý, ve stočeném stavu připomíná vejce
v.13: dobré dary – Boží dary, které směřují ke spáse – Lk 1,53 nebo Řím 10,15
Ducha svatého – Mt 7,11 má dá dobré – Lk odkazuje k přicházející spáse, k Bohu

2.2. Kontext
Je zde jasný kontext modlitby Páně, kterou 11. kapitola začíná, a přechází se od modlitby samé k odvaze modlit se a k vyslyšení proseb.

Širší kontext pracuje s rysy pravého učednictví, což je podle Lukáše láska k bližnímu (Lk 10, 25-37) a naslouchání Ježíšovu Slovu (Lk 10, 38-42) a následuje modlitba, především prosebná. Celé tema pak uzavírá Lk 11,13 – příslib daru Ducha Svatého.

2.3. Komentář

v. 5-8:

Podobenství o prosícím příteli. Podobenství usuzuje na vyprávěném příběhu z menšího na větší. Ne z přátelství, ale kvůli vytrvalému obtěžování nakonec půjčí tři chleby. Jestliže tedy i lidé, bez ohledu na momentální motivaci, si dovedou takto pomoci, tím spíš pomůže prosícím lidem Bůh.

Ježíš klade v podstatě řečnickou otázku – Dovedete si představit, že byste přítele odmítli? – v tehdejší době by bylo odmítnutí jen velmi těžko představitelné. Hostu, zvláště když byl na cestách, se slušelo něco podat, byť to bylo o půlnoci a stejně tak prosbě přítele bylo potřeba vyhovět, byť to bylo o půlnoci.

Stejně samozřejmá je pak i prosebná modlitba, podobenství k ní dodává odvahu.

v. 9,10:

Tyto verše mají paralelu v Mt 7, 7-8.

Vnitřně výrok souvisí s blahoslavenstvími, kterými začíná u Lukáše kázání na místě polním Lk 6,20nn a u Matouše kázání na hoře Mt 5,3nn.

Výrok nerozebírá jednotlivé prosby, ale mluví o hledání a nalézání Božího království – dobrých věcí, Božích darů. Cestu je možné najít, jen je ji potřeba hledat. Po výzvě k vytrvalé prosbě a klepání, přichází zaslíbení – dostanete, naleznete, bude vám otevřeno.

Každý kdo prosí, kdo hledá, kdo tluče, dostane, najde a bude mu otevřeno. Není zde každý, kdo si to zaslouží, ale opravdu každý. Předpokladem je prosit, hledat a tlouct.

v. 11-13:

Paralela Mt 7, 9-11. Ani v rodině, ve vztahu otec a syn, se nedávají nebezpečné věci. Lk vynechává kámen místo chleba, snad aby zdůraznil to zlo, které představuje had a škorpion.

Verše lze chápat jako racionální argument k tomu, že Bůh slyší, vyslyší a odpovídá – I vy dokážete vyhovět svým dětem – přesto, že jste docela obyčejní (špatní) rodiče, děti svých (špatných) rodičů. Tím spíš to můžete čekat od Boha, který je dobrý. Bůh dává – dobré dary – podle Mt,

22

Lk dotahuje vše dál a mluví o Duchu svatém, jako o garantu všeho dobrého, ukazuje dál, až ke spáse a Božímu království. Boží dary jsou větší a lepší, než si dovedeme představit, vedou do společenství s Ním.

3. Teologická témata
• neustálá modlitba, odvaha k prosbám
• modlitby nevyslyšené nebo spíš nevyslyšené podle našich přání?
• dobrý Bůh a špatný člověk?
• výhled k příchodu Božího království, ke spáse pro nás připravené, naděje
• Boží dary – dar Ducha svatého

4. Podněty pro kázání
• Možnosti k prvnímu čtení:
Gn 18, 16-33 Abrahamova prosba za Sodomu
Gn 32, 23-33 Jákobův zápas u potoka Jabok a prosba o požehnání

• Prosby mezi námi lidmi, často spíš nahrazovány žádostmi, nároky a předpokladem, že když já tobě, tak ty mně. Opravdových proseb ubývá, rádi zvládáme všechno sami, nechceme se o nic nikoho prosit, neradi si necháváme od někoho pomáhat – závazek.

• Prosby a modlitby k Bohu – možnost pro otevřený rozhovor, vztah Já a Ty, důvěra, mohu si dovolit prosit, mohu ukázat svou slabost, nebude to použito proti mně.

• Prosby dětí, děti prosí často, učíme je to, často také škemrají a prosí „bez ustání“. Dáváme a vyslýcháme, ale tak, abychom neublížili, někdy by jim jejich vlastní prosba, kdyby se uskutečnila, ublížila.

• Nevyslyšené prosby – otázka, zda my vždy dohlédneme, kam naše prosba vede, otázka jak jsou naše prosby slyšeny a vyslýchány, nemusí to být hned a nemusí to odpovídat našim představám.

• Dorothy C. Wilson popisuje osudy indické lékařky Mary Verghese, která po autobusové nehodě ochrnula, a kniha se jmenuje podle její jedné

věty : „Prosila jsem o nohy – a On mi dal křídla.“-

• Příchod Božího království – otázka čekání na něj a modliteb, směřujících k němu. To dobré, co Bůh dává v plnosti, dává v Duchu Svatém. Duch Svatý se nám tak stává průvodcem, ujištěním, že Bůh naše modlitby slyší.

• Bůh je ale zároveň úplně jiný, než jak si ho představujeme a jedná také jinak, než jak bychom jednali my. V knize Chatrč, od Paula Younga se hlavní postava Mackenzie setkává po velké tragedii s Bohem a dlouho s ním hovoří a v jejich rozhovoru dojde i na to, jak si lidé Boha představují:
„Potíž je v tom, že spousta lidí se pokouší přiblížit chápání toho, kdo jsem, tak, že si vezmou nejlepší verzi svého já, umocní ji na entou, započítají do toho všechno dobro, jaké si dokážou představit, což obvykle není moc, a tohle potom nazývají Bohem. A přestože to může vypadat jako bohulibé úsilí, pravdou je, že to zdaleka nevystihuje, kdo opravdu jsem. Já nejsem pouze nejlepší verze vás, jakou si dovedete představit. Jsem daleko víc než to, převyšuju a přesahuju všechno, co si můžete přát nebo myslet.“

• Modlitby a prosby starozákonních svědků – Abraham, Jákob....Job – to jsou modlitby, které mohou být důležité i pro nás, jako ukázaná cesta, jak se modlit, i jako posila pro těžké chvíle v životě, kdy sami nevíme jak dál a máme pocit, že Bůh neodpovídá.• Bůh stojí o kontakt s námi, na nás je, zda dokážeme prosit, hledat a tlouct, Bůh je připraven se svou náručí plnou lásky (Lk 15, 11-32), je s námi i v našich modlitbách (Řím 8, 26n).

• Dostáváme víc, než v modlitbách žádáme. Bůh nás nemiluje o nic méně, než my milujeme své děti, naopak, miluje nás mnohem víc.

• Modlitba směřuje až k velikonočním událostem, k Ježíšově modlitbě v Getsemane, i k odpuštění, které pro nás s křížem přichází. V Ježíšově ukřižování a vzkříšení je naděje, kterou můžeme vzít za svou, do všech životních situací.

• Přesto Bůh není automat na modlitby, vhodíme modlitbu a dole vypadne výsledek. Bůh od nás čeká důvěru, i ve chvílích, kdy je pro nás Boží

odpověď nečitelná.

edice

29

stáhnout PDF